

Vækstmarkeds- strategi

Rusland

Indhold

1. Regeringens vision for et styrket fokus på Rusland	3
1.1 Styrkede dansk-russiske relationer	5
1.2 Det nuværende økonomiske samarbejde med Rusland	5
2. Muligheder og udfordringer	7
2.1 Russisk efterspørgsel: Markeds- og potentialeanalyse	7
2.2 Danske styrkepositioner på det russiske marked	9
Energi og miljø	10
Landbrug og fødevarer	11
Sundhed	12
Søtransport	12
2.3 Udfordringer og barrierer	13
3. Danske prioriteter og handlingsplan	14
3.1 Generelle tiltag i forhold til Rusland	15
3.2 Prioriterede sektorindsatsområder i forhold til Rusland	17
Energi og miljø	17
Landbrug og fødevarer	18
Sundhed	19
Søtransport	19
ANNEX: Handlingsplan	20
Tværgående tiltag	20
Energi og miljø	21
Landbrug og fødevarer	22
Sundhed	23
Søtransport	24

1. Regeringens vision for et styrket fokus på Rusland

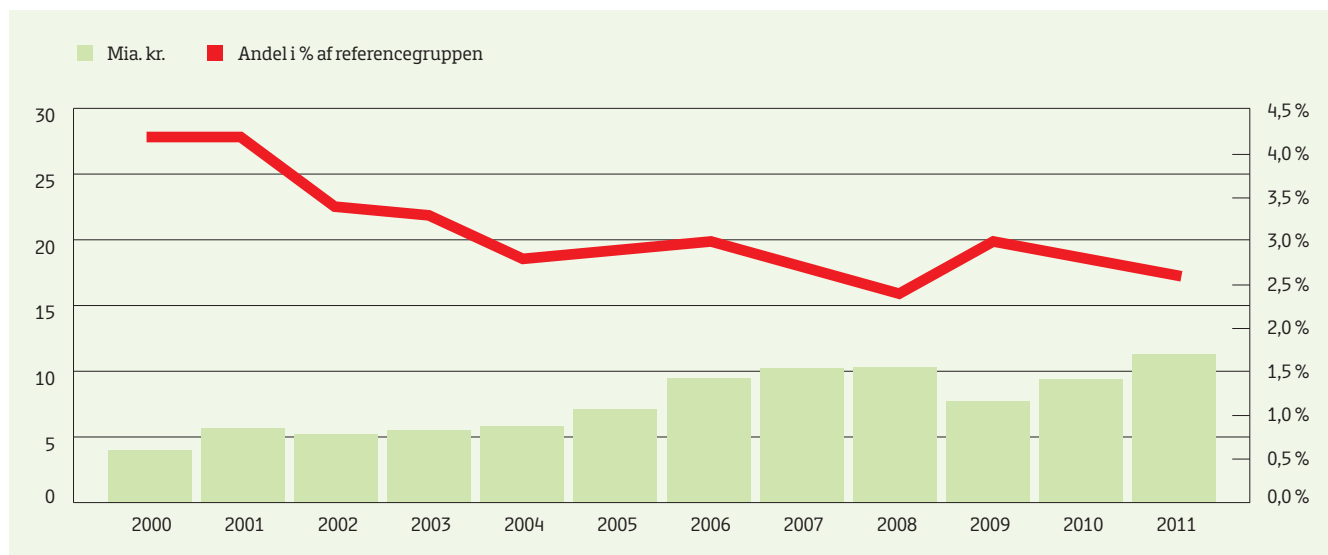
I løbet af det seneste årti har den russiske økonomi gennemgået en rivende udvikling præget af modernisering og høj økonomisk vækst. Rusland er i dag verdens tiende største økonomi og på vej endnu højere op på rangstigen. Set fra et dansk synspunkt er den russiske økonomi interessant, fordi middelklassen vokser kraftigt i disse år, og fordi Rusland i geografisk forstand er et nærmarked. Rusland er dermed et oplagt eksportmarked, og mange danske virksomheder udnytter allerede de betydelige muligheder.

Fra 2002-2008 fordoblede Danmark sin vareeksport til Rusland fra ca. 5 til 10 mia. kr. i løbende priser. Finanskrisen i 2009 betød et fald på ca. 25 pct., men herefter steg eksporten igen markant. Set over perioden 2000-2011 er dansk vareeksport steget 9,8 pct. årligt i løbende priser. På trods af den kraftige vækst, har Danmark mistet markedsandele i forhold til en referencegruppe af lande bestående af Tysk-

land, Sverige, Finland, Østrig, Belgien og Holland. I år 2000 udgjorde Danmarks vareeksport 4,2 pct. af referencegruppens vareeksport til Rusland, men denne andel var i 2011 faldet til 2,6 pct. af referencegruppens vareeksport.

Regeringen er overbevist om, at potentialet for dansk eksport til Rusland er meget stort. Konkret vil regeringen arbejde for, at Danmarks eksport af varer og tjenesteydelser til Rusland stiger med 50 pct. frem mod 2016. Potentialet vurderes at være særligt stort inden for sektorerne energi/miljø, landbrug/fødevarer, sundhed og søtransport. I 2011 udgjorde vareeksporten til Rusland 12,1 mia. kr., mens tjenesteydelses-eksporten udgjorde 9,7 mia. kr. Endvidere er målsætningen, at omfanget af russiske direkte investeringer i Danmark forøges væsentligt. Værdien af de akkumulerede direkte russiske investeringer i Danmark udgjorde ca. 0,8 mia. kr. i 2010.

Danmarks vareeksport til Rusland.

For at understøtte målsætningerne vil regeringen iværksætte en mere fokuseret og koordineret indsats fra danske myndigheders side i tæt samspil med danske erhvervsorganisationer og virksomheder. Samtidig er det afgørende yderligere at styrke samarbejdet med russiske myndigheder og erhvervsorganisationer for at forbedre rammebetingelserne for dansk eksport til Rusland og for at fremme kendskabet til dansk erhvervslivs kompetencer i Rusland.

I strategien gives først et kort overblik over de seneste års meget positive udvikling i Danmarks forhold til Rusland og det nuværende økonomiske samarbejde med Rusland (afsnit 1). Dernæst præsenteres de overordnede muligheder og udfordringer på det russiske marked (afsnit 2). På dette grundlag opregnes de tiltag, som regeringen i samarbejde med danske erhvervsorganisationer og virksomheder vil iværksætte for at forbedre dansk erhvervslivs muligheder i Rusland (afsnit 3).

Blandt disse tiltag kan følgende fremhæves:

- Udbygge relationerne til centrale russiske beslutningstagere, bl.a. via flere møder mellem danske og russiske ministre.
- Opnå enighed om nye dansk-russiske samarbejdsaftaler og erklæringer inden for erhvervsrelevante områder.
- Forbedre kendskabet til danske styrkepositioner i Rusland.
- Mindske barriererne og forbedre rammebetingelserne for danske virksomheder i Rusland ved bl.a. at udnytte mulighederne i Ruslands WTO-medlemskab og aktivt deltage i EU's bestræbelser på at indgå en samarbejdsaftale med Rusland, der går videre end WTO-reglerne.
- Styrke eksportfremmeindsatsen i forhold til Rusland, bl.a. via målretning af de kollektive eksportfremstød og videreudvikling af Eksportrådets programmer og rådgivning til danske virksomheder.
- Afdække potentialet for at tiltrække flere direkte investeringer fra Rusland.
- Gennemføre en række specifikke tiltag inden for sektorerne energi og miljø, landbrug og fødevarer, sundhed samt søtransport.

1.1 Styrkede dansk-russiske relationer

Relationerne mellem Danmark og Rusland har de seneste år udviklet sig meget positivt. Der har været en klar og gensidig vilje på regeringsniveau til at styrke dialogen og samarbejdet. Præsident Medvedev var på statsbesøg i Danmark i april 2010. Premierminister Putin var på officielt besøg i Danmark i april 2011. H.M. Dronningen aflagde statsbesøg i Rusland i september 2011. Omfanget af ressortministerbesøg er også vokset.

Disse højniveaubesøg har ikke mindst været præget af en gensidig interesse i at fremme samhandlen og investeringerne mellem Danmark og Rusland. Der er gennemført succesfulde erhvervsfremstød i forbindelse med besøgene. Samarbejdet mellem danske og russiske myndigheder om at forbedre rammebetingelserne for eksport og investeringer er blevet udbygget.

De mange bilaterale besøg har desuden bidraget til at styrke den politiske dialog mellem Danmark og Rusland. Blandt andet er spørgsmål vedrørende respekt for menneskerettigheder og retsstatsprincipper blevet drøftet. Fra dansk side er betydningen af et uafhængigt og effektivt domstolssystem blevet fremhævet – både i forhold til at tiltrække investeringer og sikre borgeres og virksomheders rettigheder.

Det styrkede dansk-russiske forhold er af stor betydning. Men for Danmark har det også meget stor betydning, at samarbejdet mellem EU og Rusland er blevet udbygget. EU er i stand til at varetage en bred vifte af spørgsmål i forhold til Rusland, som også har stor betydning for Danmarks samarbejde med Rusland.

1.2 Det nuværende økonomiske samarbejde med Rusland

De tætte bilaterale relationer udgør en positiv politisk ramme for konkrete eksportfremmende indsatser i forhold til det russiske marked. Den hidtidige indsats har fokuseret på officielle samarbejdsaftaler med Rusland og samarbejdet mellem myndigheder, erhvervsorganisationer og virksomheder i det dansk-russiske regeringsråd for økonomisk samarbejde. Samtidig yder danske myndigheder og institutioner, især Danmarks Eksportråd og Eksportkreditfonden, rådgivning og støtte til danske virksomheder.

Det økonomiske samarbejde med Rusland har især nydt godt af, at Ruslands regering har iværksat et ambitiøst moderniseringsprogram og aktivt har efterspurgt et samarbejde med Danmark og andre vestlige lande herom. Som det første land i EU underskrev Danmark i april 2010 en fælles erklæring med Rusland om et **økonomisk og politisk moderniseringspartnerskab**. I september 2011 blev der underskrevet en arbejdsplan med henblik på at udbygge partnerskabet for perioden 2011-12. Fokus er på eksportfremmende aktiviteter inden for sektorerne energi, transport, landbrug og fødevarer, sundhed samt generelle erhvervsfremmetiltag. I forbindelse med de seneste par års højniveaubesøg er der endvidere underskrevet sektorspecifikke samarbejdsaftaler og hensigtserklæringer mellem danske og russiske myndigheder inden for bl.a. energieffektivitet, klima, landbrug og fødevarer samt transport. Disse tiltag har medvirket til at øge opmærksomheden om danske virksomheders kompetencer i Rusland og har forbedret samarbejdet mellem danske og russiske myndigheder om bl.a. forbedrede rammebetingelser for samhandel.

Fra dansk side er der endvidere gjort øget brug af **dansk-russisk regeringsråd for økonomisk samarbejde**. Fra dansk side lægges der vægt på aktiv deltagelse af repræsentanter fra danske og russiske erhvervsorganisationer og virksomheder i dette samarbejde. Der er afholdt årlige plenarmøder og et større antal arbejdsgruppemøder i regeringsrådet, hvor den russiske transportminister og Udenrigsministeriets departementschef er medformænd. Fokus er på at styrke myndighedssamarbejdet om rammebetingelserne for handel og investeringer generelt og specifikt inden for sektorerne energi, landbrug og fødevarer samt transport, herunder især søtransport.

Eksportrådet har i takt med danske virksomheders forøgede interesse for det russiske marked i øget omfang ydet rådgivning og på anden vis fremmet dansk eksport til Rusland. Bl.a. er der i perioden 2008-11 gennemført i alt 39 danske eksportfremstød i Rusland med støtte fra Udenrigsministeriets eksportfremmemidler på i alt 11 mio. kr.

Eksportkreditfondens (EKF) engagement på det russiske marked er øget. Rusland er EKF's største marked med et samlet engagement på ca. 5 mia. kr. EKF har særligt mange engagementer inden for materialer til byggeindustrien, landbrug og energieffektivisering.

2. Muligheder og udfordringer

Det russiske marked efterspørger vestlige kvalitetsprodukter og –tjenesteydelser samt vestlig know-how. Danske virksomheder kan levere konkurrencedygtige produkter og løsninger inden for en række af de sektorer, hvor der især er stor efterspørgsel i Rusland. Men det russiske marked er samtidig karakteriseret ved en række udfordringer, som udgør væsentlige barrierer for øget dansk eksport til Rusland. Dette afsnit kommer nærmere ind på tre faktorer: russisk efterspørgsel, dansk udbud og markedsbarriererne. Barriererne for direkte russiske investeringer i Danmark behandles også kort.

2.1 Russisk efterspørgsel: Markeds- og potentialeanalyse

Ruslands regering har som nævnt iværksat et omfattende program med henblik på at modernisere økonomien og gøre landets økonomi mindre afhængig af udvinding og eksport af råstoffer. Moderniseringsprogrammet omfatter blandt andet store investeringer inden for energieffektivitet, miljø, boligsektoren, infrastruktur, sundheds- og medicinal-sektoren, fødevarerproduktion og uddannelse. Disse sektorer er således præget af stor offentlig efterspørgsel, men også privat efterspørgsel spiller en vigtig rolle inden for bl.a. energieffektivitet, boliger, sundhed og fødevarer. Der er også stor privatsektor efterspørgsel inden for bl.a. kvalitetskonsumtvarer og turisme.

Den statslige styring af økonomien og omfanget af offentlige tilskudsordninger er øget siden 2000, hvor Putin blev valgt som præsident. Denne udvikling er yderligere forstærket siden 2008, hvor den globale økonomiske krise ramte Rusland i betydelig grad. I de seneste år har

den russiske regering ført en ekspansiv finanspolitik og iværksat en række offentlige hjælpepakker til banker og virksomheder for at afbøde de negative konsekvenser af krisen. Den russiske regering har også afsat flere midler med henblik på at fremme modernisering inden for ovennævnte sektorer. Regeringen har kunnet benytte den omfattende offentlige opsparing, som blev foretaget i perioden 2000-2007, der var præget af høje verdensmarkedspriser på olie og gas og derfor høj russisk vækst.

I de kommende år forventes vækstpotentialet i Ruslands økonomi på ny at være ganske stort i forhold til vækstudsigterne i de traditionelle danske eksportmarkeder. Foreløbige statistiske oplysninger indikerer økonomisk vækst i Rusland i 2012 på ca. 4 pct. I de førstkomende år ventes væksten fortsat at udgøre ca. 4 pct. Iflg. investeringsbanken Goldman-Sachs var Ruslands økonomi i 2011 verdens 10. største. Goldman-Sachs forventer, at Ruslands økonomi vil vokse sig større end både Storbritanniens og Frankrigs mellem 2020 og 2030.

Omfanget af middelklassen i Rusland med en købekraft svarende til en gennemsnitlig EU-borgers ventes at vokse betydeligt i de kommende år. Economist Intelligence Unit vurderer, at BNP pr. indbygger i 2016 vil stige til ca. 23.000 USD, hvilket fortsat vil være klart mere end i de øvrige BRIC-lande. I geografisk forstand er den europæiske del af Rusland, hvor langt størsteparten af befolkningen bor, endvidere et nærmarked. Transporttiden fra Danmark til Rusland er relativ kort, både via landjorden, Østersøen og pr. fly (f.eks. er flyvetiden fra København til Moskva ca. 2,5 time). Det hører også med i billedet, at der er relativ høj økonomisk vækst og markedspotentialer i en række regioner øst for Ural-bjergene, hvor der er adskillige millionbyer.

De to primære udfordringer i forhold til fortsat høj vækst i Rusland på længere sigt er dels faldet i befolkningstallet, dels udviklingen i verdensmarkedspriserne på energi og andre råstoffer. Ruslands befolkningstal er således faldet fra 149 mio. i 1991 til 143 mio. i 2010. Denne udvikling ventes på kort sigt at fortsætte. Den russiske væksts

afhængighed af prisudviklingen på råstoffer skal ses i lyset af, at Ruslands bruttonationalprodukt og eksportindtægter fortsat er meget afhængige af råstofudvinding og eksport heraf (i 2010 udgjorde eksport af olie og gas ca. 60 pct. af Ruslands samlede eksport).

Et nyt og lovende marked i Rusland

- Sundhedssektoren er en af topprioriteterne i det russiske moderniseringsprogram. Der forventes store offentlige russiske investeringer i bl.a. opgraderinger af hospitaler. Eksportrådet har af samme grund i nogen tid haft øget fokus på sundhedssektoren.
- En tæt og direkte kontakt til de russiske føderale, regionale og kommunale beslutningstagere er afgørende for at sikre godkendelse af de danske virksomheders produkter og dermed afsætning til den store offentlige sektor.
- I 2011 blev Healthcare Network Russia oprettet, og netværket har allerede med stor succes udviklet samarbejdet mellem Ruslands og Danmarks sundhedssektorer. Fem danske virksomheder: Novo Nordisk, Coloplast, Lundbeck, Leo Pharma og Medipal Onko er faste medlemmer af netværket.
- Formålet er at promovere og sælge dansk teknologi og produkter på sundhedsområdet i Rusland, særligt ved at gøre beslutningstagerne bekendte med det danske sundhedsplejesystem og ved at etablere kontakter til hospitaler samt føderale og regionale myndigheder.
- Healthcare Network Russia's aktiviteter i 2012 strækker sig fra organisering af studieture til Danmark til fremme af samarbejde mellem danske og russiske sundhedsmyndigheder.

2.2 Danske styrkepositioner på det russiske marked

I forhold til de øvrige BRIK-lande har Danmarks eksport til Rusland de seneste år været større end den danske eksport til Indien og Brasilien, men mindre end eksporten til Kina. Omfanget¹ af dansk vareeksport til Rusland blev mere end fordoblet i perioden 2002-2008 fra 5,5 til 11,1 mia. kr. På grund af den økonomiske krise i Rusland faldt Danmarks vareeksport kraftigt i 2009 til 8,3 mia. kr. I takt med fornyet russisk vækst er den danske vareeksport dog på ny kraftigt stigende. I 2011 udgjorde vareeksporten således 12,1 mia. kr. og var dermed større end det hidtidige rekordniveau fra 2008. Rusland var i 2011 Danmarks 13. største eksportmarked, idet Rusland aftog 2 pct. af den samlede danske vareeksport. Danmarks vareeksport til Rusland ligger i midterfeltet i sammenligning med en gruppe af udvalgte referencegruppe-lande bestående af Tyskland, Sverige, Norge, Finland, Schweiz, Østrig, Belgien og Nederlandene.

Den danske serviceeksport til Rusland ligger også i midterfeltet af referencegruppen. Serviceeksporten har været kraftigt stigende fra 5,1 mia. kr. i 2010 til 9,7 mia. kr. i 2011. I 2011 udgjorde søtransport mere end 1/3 af serviceeksporten til Rusland.

Danmark har tiltrukket relativt få direkte russiske investeringer i forhold til en række andre EU-lande. Ruslands akkumulerede direkte investeringer i Danmark beløb sig i 2010 til i alt 0,8 mia. kr. Det samlede omfang af russiske direkte investeringer i udlandet har imidlertid været beskedent hidtil. Samtidig er der generelt øget russisk interesse i at foretage investeringer i udlandet for at sikre nye teknologier og tiltrængt modernisering af russiske industrier. Det gælder bl.a. i sektorer, hvor Danmark har særlige styrkepositioner, herunder energi og miljø, sundhed, bioteknologi og informations- og kommunikationsteknologi.

Omfanget af direkte danske investeringer i Rusland (i 2010 i alt 8,1 mia. kr.) ligger i bunden i sammenligning med ovennævnte referencegruppe-lande.

¹ Som opgjort af Danmarks Statistik, udenrigshandelsstatistikken

I de seneste år har maskiner og produktionstilbehør til industrien været den største eksportvaregruppe. Kød og fødevarer samt farmaceutiske produkter og konsumentvarer har også udgjort store dele af den danske vareeksport. Eksporten af tjenesteydelser har været domineret af søtransport.

Når sektorerne med generel størst russisk efterspørgsel sammenholdes med de sektorer, hvor dansk eksport til Rusland hidtil har klaret sig bedst, vurderes det, at det fremtidige danske eksportpotentiale til Rusland vil være relativt stort inden for følgende områder:

Energi og miljø

Der er en stigende interesse i Rusland for at udnytte danske energi- og miljøløsninger. Dette gælder særligt inden for decentral kraftvarme, vedvarende energi, distributionsløsninger inden for el og varme samt registrering og reduktion af energiforbruget. Rusland har som mål at reducere energiforbruget med 40 pct. frem til 2014, og russiske myndigheder har tilkendegivet interesse for at samarbejde med Danmark på dette område. Der er ligeledes iværksat et samarbejde med russiske myndigheder inden for vandområdet. Der er potentiale for at fremme dansk eksport inden for både dette område og inden for affaldshåndtering og luftforurening samt innovativ miljøteknologi generelt.

Netværk som døråbner til det russiske marked

- Energi- og Miljøklubben Rusland, kaldet E&E, er et eksempel på et vellykket netværksinitiativ i Rusland. E&E faciliteres af Eksportrådet og består p.t. af 30 danske virksomheder. Formålet er at lette adgangen til det russiske marked for danske virksomheder.
- E&E arrangerer deltagelse i relevante udstillinger, promoveringsture, møder med potentielle partnere, b2b og rundbordssamtaler. En central aktivitet er også arrangement af møder med relevante regionale såvel som lokale beslutningstagere.
- E&E har i lighed med Green Capacity (en brandingkampagne) igennem mere end et årti udviklet vigtige og tætte relationer med en lang række regionale såvel som lokale administrationer og beslutningstagere.
- Netværket har vist sig værdifuldt for danske firmaer, der benytter sig af Eksportrådets tjenester. Et eksempel er Aalborg Engineering, som er specialiseret inden for salg og design af kedelsystemer. Aalborg Engineering tog for nyligt et stort skridt mod konsolidering på det russiske marked via et stort salg til E4 Gruppen. E4 Gruppen er et stort russisk ingeniørselskab, som skal levere dampgeneratoren til et naturgaskraftværk i Belarus. Ordren har en værdi af 50 mio. kr.

Rurik farmen i Tosno distriktet, Leningrad regionen.

Landbrug og fødevarer

Rusland har en politisk målsætning om at blive selvforsynende med fødevarer frem mod år 2020. For danske fødevarer eksportører betyder det, at der generelt kan forventes vanskeligere vilkår. Der forventes dog fortsat at være et lovende markedspotentiale for danske kvalitets-konsumtvarer og specialprodukter. Samtidig forventes det, at en øget grad af forarbejdning af fødevarer vil finde sted i Rusland. For danske eksportører af teknologi til primær landbrugsproduktion og til fødevarerindustrien forventes der derfor et meget stort markedspotentiale i Rusland. Der vil være tale om en kombination af øget behov for ny produktionskapacitet og et fortsat stort moderniseringsbehov i en sektor med megen ældre teknologi.

Opstart af animalsk produktion i Rusland kræver tæt myndigheds-samarbejde

- Rusland har en klar målsætning om at styrke og udvikle sin animalske produktion. Danske virksomheder har et særdeles godt udgangspunkt. Men der skal samarbejdes tæt med de russiske myndigheder. Hele 13 myndigheder er involveret ved eksempelvis godkendelse af en svinefarm.
- Eksportrådet har bistået en række investorgrupper med at finde passende produktionssteder for animalsk produktion i Rusland i et tæt samarbejde med de regionale myndigheder.
- Finansiering er en anden stor udfordring for nyetablerede virksomheder. Eksportrådet bistår i kontakt og forhandling med pengeinstitutter, samt rådgiver om muligheden for at opnå del i den investeringsstøtte, der kan opnås fra de russiske myndigheder.
- Et eksempel på en vellykket dansk investering er Rurik Agro A/S, der har etableret en stor svinefarm i Tosno i Leningradregionen. Siden projektstart i 2008 og til i dag har projektet udviklet sig til at blive den 17. største svineproducent i Rusland, som producerer 1,1 pct. af Ruslands samlede svineproduktion. Rurik Agro A/S har i forløbet fået Industrialiseringsfonden for Østeuropa (IØ) som medinvestor. Senere er også Verdensbanken indtrådt som medinvestor.

Sundhed

Modernisering af sundhedssektoren er en af topprioriteterne i den russiske regerings moderniseringsprogram. Der forventes store offentlige russiske investeringer i bl.a. opgraderinger af hospitaler. Markedet for medicinsk udstyr og medicin i Rusland vurderes at stige til ca. 4 mia. USD i 2013.

Søtransport

Dansk søtransport er en styrkeposition, der i meget høj grad er repræsenteret i Rusland. Dansk søfart står for ca. 27 pct. af den samlede danske eksport til Rusland. Eksportpotentialet vurderes fortsat at være stort i de kommende år i takt med, at Ruslands internationale samhandel stiger.

"Modernization in Healthcare" seminar. HKH Kronprins Frederik og repræsentanter for de danske virksomheder under HMD Dronning Margrethes statsbesøg i Rusland i 2011.

2.3 Udfordringer og barrierer

Danske og andre udenlandske virksomheder støder typisk på en række udfordringer og barrierer i Rusland. Rammebetingelserne i Rusland udgør især en barriere for små og mellemstore danske virksomheder, der ofte ikke har tilstrækkelige ressourcer til at håndtere disse rammebetingelser.

Bureaukratiske barrierer

Mange virksomheder fremhæver langsommelig og bureaukratisk sagsbehandling hos russiske myndigheder som en væsentlig barriere. Den bureaukratiske sagsbehandling udgør især en udfordring, når en udenlandsk virksomhed skal have toldbehandlet varer eller ansøge om eksportgodkendelse, russisk certificering af produkter, byggetilladelse, anerkendelse som lokal producent, arbejdstilladelser for udenlandsk arbejdskraft eller deltage i offentlige udbud.

Upræcis og uforudsigelig erhvervsregulering

Virksomhederne fremhæver ligeledes, at erhvervsrelevante russisk lovgivning i mange tilfælde er upræcist eller modstridende formuleret. Rammevilkårene kan desuden være uforudsigelige, da lovgivning ikke altid implementeres ensartet i regionerne eller ændres, i en række tilfælde uden forudgående konsultation med de berørte virksomheder.

Tætte forbindelser mellem offentlige myndigheder og private virksomheder

Virksomhederne konstaterer relativt ofte tætte forbindelser mellem offentlige russiske myndigheder og private russiske virksomheder. Dette forhold udgør ikke nødvendigvis en barriere for eksport og direkte investeringer. Men erfaringen viser, at udenlandske virksomheder kan opnå forbedret markedsadgang, når udenlandske virksomheder, interesseorganisationer og myndigheder formår at etablere samarbejde med både russiske virksomheder og de russiske myndigheder, der regulerer eller på anden måde er involveret i den pågældende sektor.

Finansiering

Danske eksportvirksomheder kan gøre brug af EKF's garanti- og låneordninger. Siden 1. juli 2010 deltager Investeringsskoven for Østeuropa (IØ) dog ikke længere i nye direkte danske investeringer i Rusland. Investeringsskoven for Udviklingslande (IFU) har heller ikke mandat til

at deltage i danske investeringer i Rusland. Virksomheder fra enkelte andre EU-lande har adgang til mere fordelagtige og fleksible offentlige garanti- og låneordninger. Inden for energieffektivitets- og miljøområdet drager virksomheder fra bl.a. Tyskland og andre nordiske lande fordel af nationale trustfonde i internationale finansierings-institutioner. Desuden kan de pågældende landes myndigheder inden for disse sektorer yde tilskud til projektudvikling og renteudligningsordninger i øget omfang.

Russisk fokus på totalløsninger

Offentlige og private russiske investeringer udbydes ofte som totalløsninger. Virksomheder, der alene tilbyder komponentløsninger, sorteres i sådanne tilfælde ofte fra. Danske virksomheders konkurrenceevne svækkes således af, at de ikke er gode nok i forhold til udenlandske og russiske konkurrenter til at indgå i konsortier eller på anden vis sikre, at de kan tilbyde totalløsninger.

Det hører med i billedet, at der også er positive udviklingstræk, hvad angår rammebetingelserne i Rusland. På WTO's ministermøde d. 15. december 2011 blev der truffet beslutning om at optage **Rusland i WTO**. Russisk medlemskab af WTO forventes at træde i kraft medio 2012, når ratifikationsprocessen er afsluttet. WTO-medlemskabet forventes at få en klart positiv effekt på rammebetingelserne i Rusland. Blandt andet ventes WTO-medlemskabet at føre til øget transparens og forudsigelighed for udenlandske eksportører og investorer om russiske love og regelsæt. Større konflikter vil kunne løses ved brug af WTO's procedurer. Ud over forberedelse af implementeringen af Ruslands WTO-forpligtelser er den russiske regering ved at iværksætte en række tiltag med henblik på at forbedre rammebetingelserne og tiltrække flere udenlandske investeringer. Ruslands politiske ledere erkender offentligt, at der bl.a. er behov for at bekæmpe korrupsionen.

Mens billedet af barriererne for dansk eksport til Rusland står ganske klart, er der relativt stor usikkerhed vedrørende årsagerne til, at Danmark kun har formået at tiltrække relativt få direkte russiske investeringer. Umiddelbart er der indikationer på, at den væsentligste årsag er, at fordelene ved Danmark som investeringsland er relativt ukendte i Rusland. Det spiller givetvis også en rolle, at russiske virksomheder generelt foretrækker at investere i store produktionsvirksomheder, og at der er relativt få virksomheder i den kategori i Danmark.

3.

Danske prioriteter og handlingsplan

For at øge dansk eksport til Rusland og for at tiltrække flere direkte russiske investeringer til Danmark er der behov for at iværksætte målrettede tiltag i tæt samarbejde mellem danske myndigheder og virksomheder. Regeringens generelle vækstmarkedsstrategi indeholder en række tværgående tiltag, som også vil blive forfulgt i forhold til Rusland. Det handler indledningsvis om at styrke forbindelserne med vækstmarkederne via relationsopbygning og styrke den løbende dialog med danske virksomheder om erhvervslivets behov.

Dernæst fokuseres på eksportfremmeindsatsen. Konkret prioriteres de kollektive eksportfremstød i endnu højere grad mod regeringens satsningsområder. 50 pct. af midlerne til fremstød øremærkes BRIK-markederne og vækstmarkederne, og det sikres, at andelen af SMVere, der benytter fremstødsordningen, øges eller som minimum fastholdes. Det handler også om at videreudvikle programmerne Eksportstart Vækst og Vitus Vækst, der leverer skræddersyet og individuel rådgivning til danske SMVere på vækstmarkederne, så endnu flere SMVere får succes på de nye markeder. Et yderligere eksportfremmemål er at styrke lokal tilstedeværelse på vækstmarkederne (f.eks. med fokus på sektorekspertise og CSR) samt udvikle programmer, der understøtter fælles salgsindsatser målrettet konkrete og større forretningsmuligheder på vækstmarkederne.

Eksportrådet og Eksport Kredit Fonden (EKF) etablerer et fælles rådgivningsteam for finansiering i København, der skal styrke danske virksomheders viden om og adgang til eksport- og investeringsfinansiering.

For at nedbringe de barrierer, som danske virksomheder står over for på vækstmarkederne, vil regeringen styrke det aktive arbejde i markedsadgangskomiteen i EU-kommissionen. Derudover vil Danmark gøre brug af de internationale forhandlinger om frihandel, af bilaterale møder samt styrke rådgivningen til virksomhederne for at fremme vilkår og rammebetingelser for danske aktører på vækstmarkederne.

Regeringen vil via den samlede markedsføringsindsats gennemføre konkrete tiltag rettet mod vækstmarkederne, herunder øge kendskabet til danske produkter, løsninger og styrkepositioner.

Regeringen styrker tillige investeringsfremmeindsatsen i Asien gennem flere opsøgende aktiviteter og gennem ansættelse af flere lokale investeringsrådgivere under Invest in Denmark. Desuden gennemføres en afdækning af investeringsfremmepotentialet på øvrige vækstmarkeder.

Regeringen vil videreudvikle og yderligere målrette innovationsindsatsen i Kina og Brasilien. Endelig vil regeringen fastholde og udbygge forsknings- og uddannelsessamarbejde med BRIK-landene.

Nedenfor redegøres for, hvordan regeringen vil udmønte disse tværgående tiltag i forhold til Rusland. Hertil kommer en række konkrete tiltag vedrørende de fire prioriterede sektorer på det russiske marked. De væsentligste tiltag i forhold til Rusland er sammenfattet i en handlingsplan som bilag til denne strategi.

3.1 Generelle tiltag i forhold til Rusland

For bedst muligt at kunne understøtte erhvervslivets indsats vil regeringen tage initiativ til en udbygget **relationsopbygning med centrale beslutningstagere** i Rusland og derved synliggøre danske kompetencer og styrker.

Regeringen vil særligt lægge vægt på at:

- Fastholde de seneste par års høje frekvens af bilaterale møder med Rusland på stats- og regeringschefsniveau, og arbejde for at øge hyppigheden af møder mellem danske og russiske erhvervsrelevante ressortministre.
- Opnå enighed med russiske myndigheder om nye bilaterale samarbejdsaftaler og erklæringer inden for erhvervsrelevante områder, herunder inden for sundhed. Erfaringerne viser, at sådanne aftaler kan have stor betydning for danske kommercielle muligheder.
- Styrke arbejdet i det dansk-russiske regeringsråd for økonomisk samarbejde, bl.a. ved at arbejde for etablering af nye arbejdsgrupper inden for sektorerne miljø og sundhed med deltagelse fra danske og russiske myndigheder, erhvervsorganisationer og virksomheder.

Samtidig vil regeringen understøtte etableringen af netværk i Danmark mellem relevante aktører, som kan udveksle erfaringer og etablere samarbejder på det russiske og de øvrige vækstmarkeder. I den sammenhæng vil bl.a. dansk-russisk regeringsråd for økonomisk samarbejde blive benyttet.

For at fremme dansk eksport og tiltrække flere investeringer, højt kvalificeret arbejdskraft, talenter og turister fra Rusland er der behov for at sikre et markant **forbedret kendskab til Danmark og danske styrkepositioner** i Rusland. Undersøgelser af Danmarks medieprofil og omdømme viser, at Danmark kun omtales i moderat omfang i russiske medier, men at befolkningen i Rusland på en række parametre har en positiv opfattelse af Danmark. Undersøgelser viser også, at der i forhold til Rusland er et uudnyttet potentiale for bl.a. at fremme fortællingen om Danmark som et grønt foregangsland. Rusland vil på denne baggrund indgå i den samlede indsats for at øge kendskabet til danske produkter og løsninger samt Danmark som attraktivt investeringsland, turismested og uddannelses- og arbejdsland. Markedsføringen af Danmark vil desuden blive fremmet af, at der i perioden 2011-13 er særligt fokus på BRIK-landene og Sydafrika i Danmarks internationale kulturudveksling. Danmarks Internationale Kulturpanels plan for styrket kulturudveksling med Rusland vil omfatte en bred vifte af klassiske og moderne kunst- og kulturformer, og der arbejdes på at gøre 2013 til et dansk-russisk kulturår.

For at **nedbringe barriererne og forbedre rammevilkårene** for danske virksomheder på det russiske marked vil regeringen styrke det aktive arbejde i markedsadgangskomiteen i EU-Kommissionen.

Regeringen vil endvidere arbejde for at forbedre rammevilkårene for dansk eksport til Rusland ved bl.a. at:

- Deltage aktivt i EU's bestræbelser på at udnytte russisk WTO-medlemskab, herunder sikre at Rusland overholder sine WTO-forpligtelser, bl.a. hvad angår offentlige udbud og veterinære og plante-sundhedsmæssige forpligtelser. Udenrigsministeriet vil iværksætte en analyse af, hvor det russiske WTO-medlemskab især åbner nye muligheder for danske virksomheder.
- Arbejde aktivt for at fremme forhandlingerne om en ny generel **EU-Rusland samarbejdsaftale**, der inkluderer kapitler vedrørende handel og investeringer med bestemmelser, der yderligere præciserer og liberaliserer rammebetingelserne for eksport til og investeringer i Rusland i forhold til WTO-reglerne. Øget anvendelse af EU-standarder i Rusland vil blive tillagt stor vægt.
- Identificere de **væsentligste barrierer** for eksport til Rusland og iværksætte en målrettet indsats for at mindske eller fjerne disse barrierer, herunder via bilaterale henvendelser til russiske myndigheder og global public affairs tiltag.

For yderligere at styrke eksportfremmeindsatsen på det russiske marked vil regeringen bl.a. tage følgende initiativer:

- Styrkelse og målretning af de kollektive eksportfremstød. Der afsættes relativt flere ressourcer til formålet, og fremstødene vil integrere de danske satsningssektorer.
- Programmerne Eksportstart Vækst og Vitus Vækst, der leverer skræddersyet og individuel rådgivning til danske SMV'er på vækstmarkederne vil blive videreudviklet. I rådgivningen vedrørende det russiske marked vil der bl.a. blive lagt vægt på muligheder og faldgruber vedrørende eksport til toldunionen bestående af Rusland, Hviderusland og Kasakhstan.

Regeringen vil endvidere styrke **investeringsfremmeindsatsen** i Rusland ved at gennemføre en markedsanalyse med henblik på at afdække potentialet for at øge de indgående investeringer fra Rusland. Afhængig af analysens udfald vil regeringen efterfølgende beslutte, om der er tilstrækkeligt markedspotentiale til at opbygge en investeringsfremmeindsats i regi af Invest in Denmark.

Regeringen vil prioritere adgangen til de rette **kompetencer for erhvervslivet**. Dette sker bl.a. ved at fokusere på kompetent arbejdskraft og talenter fra udvalgte vækstlande. Ligeledes skal danske virksomheder i bedre omfang kunne trække på avanceret viden og innovation fra udvalgte vækstmarkeder. Desuden vil regeringen styrke forsknings- og uddannelsessamarbejdet. Med hensyn til Rusland vil potentialet for øget forskningssamarbejde mellem Danmark og Rusland i første omgang blive kortlagt af Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, herunder via kortlægning af relevante russiske spidskompetencer.

3.2 Prioriterede sektorindsatsområder i forhold til Rusland

Analysen af efterspørgslen i Rusland og udviklingen i de seneste få års danske eksport til Rusland viser (jf. afsnit 2), at der i de kommende år vil være relativt stort potentiale for at øge dansk eksport til Rusland inden for fire sektorer:

- a) energi og miljø,
- b) landbrug og fødevarer,
- c) sundhed og
- d) søtransport.

Energi og miljø

Der er en stigende interesse i Rusland for at udnytte danske energi- og miljøløsninger. Af hensyn til dansk erhvervsliv og myndigheder er der imidlertid behov for at etablere et bedre overblik over markedspotentialet inden for disse sektorer i Rusland, herunder gældende russisk sektorregulering og kommende nye reguleringstiltag. Udenrigsministeriets repræsentationer i Rusland vil derfor foretage en kortlægning af de klima-, energi- og miljøpolitiske målsætninger og tilhørende regulering i Rusland med henblik på at identificere uudnyttede eksportpotentialer. Miljøministeriet vil desuden kortlægge danske virksomheder, kompetencer og teknologier, der kan levere løsninger til bl.a. grundvandsbeskyttelse, vandbesparelser og øget affalds- og ressourceeffektivitet i Rusland.

I samarbejde med relevante danske og russiske virksomheder, erhvervsorganisationer og myndigheder vil Udenrigsministeriets repræsentationer i Rusland endvidere være tovholder for nedenstående aktiviteter med henblik på yderligere at fremme dansk eksport inden for sektorerne energi og miljø:

- Styrke dansk-russisk dialog og eksportfremme, både på føderalt niveau og i udvalgte russiske regioner, vedrørende
 - smart grid løsninger til optimering af distribution af el og varme,
 - måling og reduktion af energiforbruget,
 - energiplanlægning og tarifpolitik for varme og el,
 - energieffektivitet i nye boliger,
 - miljøplanlægning og tarifpolitik for vand og affald,
 - affaldshåndtering og ressourceeffektivitet samt
 - beskyttelse af vandmiljøet, herunder teknologi til vandrensning og vandbesparelse.
- Styrke markedsføringen af danske partnerskaber og konsortier med henblik på at tilbyde totalløsninger.
- Fremme af offentlige-private dansk-russiske partnerskaber med henblik på at fremme russiske reguleringstiltag og investeringer, der øger dansk erhvervslivs potentiale på det russiske marked for energi-, klima- og miljøteknologi. Dialogen vil involvere relevante danske vidensinstitutioner og vil bl.a. handle om udformning af standarder, valg af teknologi og design af offentlige udbud.
- Arbejde for en styrket markedsføring af danske miljø- og energiteknologiske løsninger i Rusland via det offentlig-private markedsføringskonsortium State of Green.
- Styrke vejledningen af danske virksomheder om udnyttelse i Rusland af tilskudsordninger for grøn teknologi i udlandet, bl.a. Miljøministeriets tilskudsordning, der yder støtte til udvikling af miljøteknologiske løsninger og til etablering af demonstrationsprojekter for miljøteknologi i bl.a. Rusland. Yderligere kan der via ordningen ydes tilskud til etablering af miljøteknologiske partnerskaber mellem danske og russiske virksomheder samt andre interessenter.

Energiarbejdsgruppen under dansk-russisk regeringsråd vil ligeledes blive inddraget i ovennævnte aktiviteter. Der vil desuden blive arbejdet for etablering af en miljøarbejdsgruppe under dansk-russisk regeringsråd, som i givet fald også vil fokusere på disse aktiviteter.

Landbrug og fødevarer

Virksomheder, der eksporterer animalske produkter til Rusland, skal være godkendt hertil af de russiske myndigheder, og produkterne skal overholde russiske standarder. Godkendelsesprocessen kan være langvarig og ugenomsigtig og derved begrænse danske eksportørers adgang til markedet. Desuden sanktioneres overtrædelse af russiske veterinære regler oftest med, at der indføres eksportforbud for produkter fra den pågældende virksomhed. Sagsbehandlingen kan tage meget lang tid med store økonomiske

konsekvenser som følge. Det er derfor af stor betydning, at dialogen mellem danske og russiske virksomheder og myndigheder fastholdes og styrkes.

I samarbejde med Fødevareministeriet, Fødevarestyrelsen og andre relevante danske myndigheder samt relevante branche-organisationer vil Udenrigsministeriets repræsentationer i Rusland arbejde for gennemførelse af følgende konkrete aktiviteter for at fremme dansk eksport til Rusland inden for denne sektor:

- Styrke relationsopbygning og markedsføring af danske fødevarer, teknologi og fødevarer sikkerhed, herunder via højniveaubesøg.
- Styrke dansk veterinærkompetence vedrørende opfyldelse af russiske veterinærregler, herunder uddannelse af særlige Ruslandskyndige veterinærer til godkendelse og kontrol af danske virksomheder, der ønsker at eksportere til Rusland.
- Udvide det privat-offentlige samarbejde på veterinær- og fødevarerområdet med russiske myndigheder via flere møder, øget informationsudveksling, etablering af fast-track procedure for godkendelse af danske virksomheder på relevante områder og løsning af løbende sager.
- Udarbejde informationsmateriale til danske virksomheder om russiske krav og regler.
- Konkretisere samarbejdet i Danish Russian Agro Business Club, herunder etablere og aktivere netværk af beslutningstagere i danske og russiske erhvervsorganisationer og myndigheder. Fokus vil være på det føderale niveau samt udvalgte regioner i Rusland.
- Øge samarbejdet om anvendelse af genetik på husdyr- og planteavlsområdet.
- Øge samarbejdet på forsknings- og uddannelsesområdet inden for husdyrproduktion, afgrødeproduktion og anvendelse af biomasse fra land- og skovbrug.
- Arbejde for en styrket markedsføring af dansk gastronomi og kvalitetsfødevarer i Rusland via det offentlig-private markedsføringskonsortium F.O.O.D.

Sundhed

Russiske beslutningstagere har udtrykt stor interesse i at få input til, hvordan man kan højne effektivitet, kvalitet og serviceniveau i det russiske sundhedsvæsen. Med henblik på i højere grad at udnytte det voksende potentiale for eksport til Rusland inden for sundhedssektoren, vil de danske repræsentationer i Rusland i samarbejde med relevante danske myndigheder og erhvervsorganisationer styrke danske virksomheders eksportmuligheder ved at:

- Arrangere delegationsbesøg til Danmark for embedsmænd fra det russiske Sundhedsministerium og lokale administrationer i russiske regioner mhp. møder med bl.a. Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, hospitaler og danske virksomheder med spidskompetencer på området.
- Invitere danske virksomheder med spidskompetencer inden for området (pharma og rehab) til at deltage i besøg i Rusland med henblik på at møde beslutningstagere på højere niveau i Sundhedsministeriet, hospitaler og andre sundhedsinstitutioner, både på føderalt niveau og i udvalgte russiske regioner.
- Arrangere deltagelse i pharma- og sundhedsmesser i Rusland for danske virksomheder, herunder evt. med dansk ministerdeltagelse.
- Arbejde for at der etableres en ramme for ovennævnte tiltag i form af et dansk-russisk MoU eller samarbejdsaftale om offentligt-privat partnerskab inden for sundheds- og farmasektoren.
- Arbejde for at styrke markedsføring af danske sundheds- og velfærdsteknologiske løsninger i Rusland via det offentlig-private markedsføringskonsortium for sundheds- og velfærdsløsninger.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse vil arbejde for at udvikle forholdet til de russiske regioner på sundhedsområdet, f.eks. via deltagelse i planlagte delegationsbesøg til Rusland. Danske sundhedsmyndigheder vil deltage i arbejdet med at introducere den danske sundhedsmodel og avancerede danske sundhedsteknologier til russiske beslutningstagere.

Søtransport

For at fastholde og styrke markedsandelene for dansk søfart i Rusland vil Erhvervs- og Vækstministeriet, Søfartsstyrelsen, Udenrigsministeriet og de danske repræsentationer i Rusland i samarbejde med danske erhvervsorganisationer prioritere følgende områder:

- Fortsætte den tætte dialog mellem de russiske og danske søfartsmyndigheder, herunder i regi af dansk-russisk regeringsråd. I dialogen vil bl.a. indgå drøftelse af, hvordan danske virksomheder kan bidrage til realisering af russiske myndigheders planer for udvikling af transportsektoren.
- Fremme effektive modtagefaciliteter i russiske havne. Danske investeringer i nye containerterminaler og –ruter er i høj kurs fra russisk side, og danske virksomheders position og ekspertise på området vægtes højt.
- Arbejde for at Danmark fortsat har et positivt søfartsbrand og er kendt som leverandør af kvalitetssejlsfart i Rusland.

ANNEX: Handlingsplan

I nedenstående handlingsplan er der i oversigtsform anført de væsentligste konkrete tiltag og aktiviteter med henblik på yderligere at fremme dansk eksport til Rusland og tiltrække flere russiske investeringer, de forventede

resultater af tiltagene, tidshorisonten for implementering og den ansvarlige danske myndighed.

Tiltag	Forventet resultat	Ansvarlig	Tidshorisont
Tværgående tiltag			
Høj frekvens af bilaterale møder på regeringschefs- og ministerniveau.	Forbedrede relationer til centrale russiske beslutningstagere og fremme af dansk erhvervslivs kompetencer.	Statsministeriet, Udenrigsministeriet og øvrige relevante ministerier.	2012-14
Indgåelse af nye bilaterale samarbejdsaftaler og erklæringer inden for erhvervsrelevante områder.	Forbedret markedsadgang og rammevilkår for danske virksomheder i Rusland.	Erhvervsrelevante ministerier.	2012-14
Styrke arbejdet i dansk-russisk regeringsråd for økonomisk samarbejde, herunder ved at arbejde for etablering af nye arbejdsgrupper vedr. miljø og sundhed.	Forbedrede relationer til russiske beslutningstagere, fremme af Ruslands-orienterede netværk mellem relevante aktører i Danmark.	Udenrigsministeriet i samarbejde med relevante ressortministerier, erhvervsorganisationer og virksomheder.	2012-14
Aktiv indsats i EU's markedsadgangskomité, analyse af nye muligheder i kraft af Ruslands WTO-medlemskab, fremme af handelsliberaliserende ny EU-Rusland samarbejdsaftale.	Færre barrierer og forbedrede rammevilkår for danske virksomheder i Rusland.	Udenrigsministeriet i samarbejde med relevante ressortministerier og erhvervsorganisationer.	2012-14
Investeringsfremme Gennemføre markedsanalyse mhp. at afdække potentialet for at øge indgående investeringer fra Rusland.	Forbedret grundlag for evt. styrket investeringsfremmeindsats ift. Rusland.	Udenrigsministeriet (Invest in Denmark).	2012
Forskning, innovation og uddannelse: Kortlægning af potentialet for øget forskningssamarbejde mellem Danmark og Rusland. Gennemførelse af analyse med udgangspunkt i bl.a. bibliometriske data og interview-undersøgelse på danske universiteter.	Identifikation af områder hvor et eventuelt øget forsknings-samarbejde med Rusland kan være til gavn for både Danmark og Rusland.	Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.	2012-13
Kultur Gøre 2013 til et dansk-russisk kulturår.	Bidrage til øget kendskab til Danmark i Rusland.	Kulturministeriet.	2012-13

ANNEX: Handlingsplan

Tiltag	Forventet resultat	Ansvarlig	Tidshorisont
Energi og miljø			
Kortlægning af de klima-, energi- og miljøpolitiske målsætninger og tilhørende regulering i Rusland samt kortlægning af hvor der potentielt er behov for danske miljø- og energiløsninger.	Identifikation af uudnyttede danske eksportpotentialer.	Danmarks repræsentationer i Rusland.	2012
Kortlægning af danske virksomheder, kompetencer og teknologier der kan levere bidrag til miljøløsninger inden for bl.a. grundvandsbeskyttelse og vandbesparelser, luftkvalitet, affaldshåndtering og øget ressourceeffektivitet i Rusland.	Overblik over potentielle danske leverandører af løsninger.	Miljøministeriet.	2012
Styrket dansk-russisk dialog om bl.a. smart grid løsninger, reduktion af energiforbruget, energiplanlægning og energieffektivitet i boliger.	Øget dansk eksport af energieffektivitetsteknologi til Rusland.	Energistyrelsen, DK repræsentationer i Rusland.	2012-14
Styrket dansk-russisk dialog om bl.a. håndtering af affald, beskyttelse af vandmiljøet, miljøplanlægning og tarifpolitik.	Øget dansk eksport af miljøteknologi til Rusland.	Danmarks repræsentationer i Rusland.	2012-14
Markedsføring af danske grønne løsninger via det offentlig-private markedsføringskonsortium State of Green.	Styrket markedsføring af danske energi- og miljøløsninger.	Erhvervs- og Vækstministeriet, Udenrigstjenesten.	2012

ANNEX: Handlingsplan

Tiltag	Forventet resultat	Ansvarlig	Tidshorisont
Landbrug og fødevarer			
Højniveaubesøg fra Rusland til Danmark: Rundbordsmøde om "Teknologi og fødevarer-sikkerhed".	Etablering af netværk med væsentlige russiske beslutningstagere i russiske landbrugsministerium og sundhedsministerium.	Fødevarestyrelsen, relevante erhvervsorganisationer, ambassaden i Moskva.	2012
Uddannelse af danske veterinærer i Ruslands og Toldunionens fødevarer- og veterinærlovgivning.	Øget dansk kompetence vedr. russiske regler skal give grundlag for, at Fødevarestyrelsen får kompetence til at inspicere mhp. russisk eksportgodkendelse af danske virksomheder.	Fødevarestyrelsen, ambassaden i Moskva.	2012-13
Udarbejde informationsmateriale til danske virksomheder om russiske krav og regler på veterinærområdet.	Virksomhedernes vidensniveau øges, og risikoen for russisk suspension mindskes.	Relevante erhvervsorganisationer i samarbejde med Fødevarestyrelsen.	2012-13
Beskrive og aktivere vigtige netværk og beslutningstagere i danske og russiske organisationer og myndigheder.	Skabe overblik over vigtige beslutningstagere og gøre det tilgængeligt for danske virksomheder.	Relevante erhvervsorganisationer, ambassaden i Moskva.	2012
Højniveaubesøg fra Danmark til Rusland: Rundbordsmøde om hhv. "Husdyravl" og "Forædling og produktion af plantemateriale".	Skabe grundlag for øget dansk eksport af genetik og teknologi til russisk husdyr- og planteproduktion.	Relevante erhvervsorganisationer, ambassaden i Moskva.	2012-13
Højniveaubesøg fra Danmark til Rusland: Rundbordsmøde om "Uddannelse af husdyrbrugsledere".	Skabe grundlag for uddannelse af russiske ledere i husdyrbrugssektoren, baseret på dansk viden og know-how.	Københavns Universitet, ambassaden i Moskva.	2012-2013
Markedsføring af dansk gastronomi og kvalitetsfødevarer via det offentlig-private markedsføringskonsortium F.O.O.D.	Styrket markedsføring af dansk gastronomi og kvalitetsfødevarer i Rusland.	Fødevarestyrelsen, Erhvervs- og Vækstministeriet, Udenrigstjenesten.	2012-14

ANNEX: Handlingsplan

Tiltag	Forventet resultat	Ansvarlig	Tidshorisont
Sundhed			
Arbejde for enighed om et Memorandum of Understanding (MoU) mellem danske og russiske sundhedsmyndigheder.	<p>Styrket bilateralt samarbejde vedr. sundhedssektoren. Konkrete samarbejdsområder vil bl.a. kunne omfatte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nødberedskaber ift. at sikre folkesundheden. • Forebyggelse og sundhedsfremme, herunder ikke-smitsomme sygdomme som f.eks. diabetes. • Hospitalssektoren og sundheds-IT. • Velfærdsteknologiske løsninger på ældreområdet. 	Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse.	2012-13
To årlige russiske delegationsbesøg i Danmark mhp. møder med danske sundhedsmyndigheder og virksomheder.	Øget russisk kendskab til hvordan danske sundhedsmyndigheder benytter know-how fra danske virksomheder.	Ambassaden i Moskva.	2012-2013
Minimum ét besøg i Rusland af danske virksomheder mhp. at møde føderale sundhedsmyndigheder og en række besøg hos udvalgte regionale sundhedsmyndigheder.	Øget profilering af danske virksomheders kompetencer og samarbejdsmuligheder.	Ambassaden i Moskva.	2012-2013
Landestande for danske virksomheder på to pharma- og sundhedsmesser i Rusland.	Øget profilering af danske virksomheders kompetencer og opbygning af netværk med russiske aktører på sundhedsområdet.	Ambassaden i Moskva.	2012-2013
Markedsføring af danske sundheds- og velfærdsteknologiske løsninger via det sektorspecifikke offentlig-private markedsføringskonsortium.	Øget kendskab til danske sundheds- og velfærdsteknologiske løsninger i Rusland.	Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Erhvervs- og Vækstministeriet, Udenrigstjenesten.	2012-14

ANNEX: Handlingsplan

Tiltag	Forventet resultat	Ansvarlig	Tidshorisont
Søtransport			
Ministerbesøg Stats-, udenrigs-, erhvervs- og vækst- og/eller handels- og investeringsministeren gennemfører besøg i Rusland med bl.a. en maritim dagsorden.	Styrket bilateralt forhold til Rusland på det maritime område.	Relevante ministerium.	2012-2013
Myndighedssamarbejde Det maritime samarbejde i transportarbejdsgruppen under dansk-russisk regeringsråd fortsættes, herunder ifm. udmøntningen af den dansk-russiske moder-niserings-partnerskabsaftale. I myndighedssamarbejdet prioriteres dialog om Arktis, herunder mulighederne for danske rederiers skibstransport i arktiske områder og Nordøst-passagen.	Styrket bilateralt forhold til Rusland på det maritime område og iværksættelse af mulige samarbejdsprojekter inden for partnerskabsaftalen.	Erhvervs- og Vækstministeriet, Søfartsstyrelsen.	2012-2013
Der afholdes et skibsfartspolitisk seminar med russisk deltagelse på højt niveau og med en dagsorden af interesse for både Rusland og Danmark.	Forbedret kendskab i Rusland til Danmark som skibsfartsnation og til danske rederier som leverandører af international kvalitetsskibsfart. Øget kendskab til mulighederne for udenlandske rederier til at etablere sig i Danmark.	Erhvervs- og Vækstministeriet, Søfartsstyrelsen, i samarbejde med Invest in Denmark, Udenrigsministeriet.	2012-14

Vækstmarkedsstrategi – Rusland

2011/2012 : 13

Såfremt spørgsmål kan henvendelse rettes til:

Erhvervs- og Vækstministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Tlf. : +45 33 92 33 50

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K
Tlf.: +45 33 92 00 00

Elektronisk publikation

978-87-92727-65-7

Design

e-Types & India

Foto

Colourbox
Jesper Rais/Aarhus Universitet

Web

Publikationen kan hentes på
www.um.dk og www.evm.dk